

โรคจมูกอักเสบ ภูมิแพ้

หมอชนะรู้

บทความโดย แพทย์หญิงอัมพร อีรนครินทร์
ราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทย

แพทยสภา

The Medical Council of Thailand

โรคจมูกอักเสบภูมิแพ้

โรคจมูกอักเสบภูมิแพ้เป็นโรคที่พบได้บ่อย ซึ่งดูเหมือนเป็นโรคที่ไม่ร้ายแรงแต่มีผลต่อคุณภาพชีวิตและเป็นปัญหาทางสุขภาพที่สร้างผลกระทบมากขึ้นทั้งในแง่สาธารณสุขและงบประมาณในการดูแลรักษาทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ โดยความชุกของโรคจมูกอักเสบภูมิแพ้มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในประเทศไทย แม้โรคจมูกอักเสบภูมิแพ้จะไม่ทำให้เกิดอันตรายถึงชีวิตแต่ได้มีการศึกษาที่แสดงว่าโรคนี้มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย ยิ่งกว่านั้นโรคนี้ยังมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย ยิ่งกว่านั้นโรคจมูกอักเสบภูมิแพ้ยังอาจทำให้เกิดโรคร่วม หรือภาวะแทรกซ้อนร่วมด้วยได้ เช่น โรคหืด, ไซนัสอักเสบ, ริดสีดวงจมูก, หูชั้นกลางอักเสบ, ทางเดินหายใจส่วนล่างอักเสบ, และภาวะทางเดินหายใจอุดกั้นขณะหลับ

โรคจมูกอักเสบภูมิแพ้คือภาวะอักเสบของเยื่อบุโพรงจมูกชนิดหนึ่งที่เกิดจากความผิดปกติของระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย เนื่องจากการสัมผัสต่อสารก่อภูมิแพ้ในผู้ที่มีความไวต่อสารก่อภูมิแพ้นั้น ๆ (มีความจำเพาะในแต่ละบุคคล) แล้วทำปฏิกิริยากับภูมิคุ้มกันของร่างกาย IgE ชนิดจำเพาะต่อสารก่อภูมิแพ้นั้น ๆ แล้วก่อให้เกิดการอักเสบของเยื่อบุจมูก ทำให้มีอาการต่าง ๆ ได้แก่ คัดจมูก น้ำมูกไหล คันจมูกหรือตา และจาม

คันตา

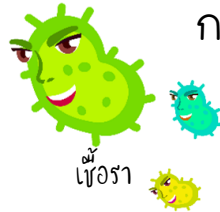

โรคจมูกอักเสบภูมิแพ้

สารก่อภูมิแพ้
ที่พบได้บ่อย
ในประเทศไทย

ลักษณะอาการ คัดจมูกมักเป็นทั้งสองข้าง หากไม่มีความผิดปกติอื่นทางกายวิภาคร่วม ผู้ป่วยมักรู้สึกคัดจมูกทั้งสองข้างพอ ๆ กัน น้ำมูกมักเป็นสีใส และอาจมีน้ำมูกไหลลงคอร่วมด้วยในกรณีที่น้ำมูกมีปริมาณมาก อาการคันนอกจากคัน

จมูกแล้วอาจพบอาการคันตาร่วมด้วย **การวินิจฉัย** จะใช้การซักประวัติ ตรวจร่างกาย หรือส่งตรวจพิเศษทางห้องปฏิบัติการ

เช่น การทดสอบภูมิแพ้ที่ผิวหนัง หรือการตรวจ specific IgE (sIgE) ในน้ำเหลือง (Serum sIgE)

การรักษา

หลีกเลี่ยงสารก่อภูมิแพ้ เช่น ทำความสะอาดบ้านอย่างสม่ำเสมอ หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสัตว์เลี้ยง และควรอาบน้ำให้สัตว์เลี้ยงสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง หลีกเลี่ยงละอองเกสร หญ้า และเชื้อรา

ใช้ยา ตั้งแต่การล้างจมูก การใช้ยา

ทั้งยาพ่นจมูก ยาแก้แพ้ ไปจนถึงภูมิคุ้มกันบำบัดด้วยสารก่อภูมิแพ้ ซึ่งขึ้นอยู่กับความรุนแรงของอาการผู้ป่วย ส่วนการผ่าตัดจะใช้ในกรณี เพื่อแก้ไขอาการคัดจมูกและน้ำมูกที่ใช้ยาแล้วไม่ได้ผล

“ สิ่งสำคัญคือต้องหมั่นดูแลสุขภาพให้แข็งแรง รับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ หลีกเลี่ยงสารที่แพ้ก็จะทำให้ห่างไกลจากโรคจมูกอักเสบภูมิแพ้ได้ ”